

K. Riise, GLOBAL RESEARCH: Trhy krachujú. Pandémie. Teroristické útoky. Nepokoje. Megapožiare. Superbúrky. EXTRÉMNE UDALOSTI SA STAVAJÚ BEŽNÝMI

- CZ24 News | 7. června 2023

Toto je veľká lekcia pre všetkých, ktorí študujú medzinárodnú politiku, bezpečnosť, ekonomiku, financie a sociálny vývoj.

Udalosti, ktoré sú také nepravdepodobné, že by sa nikdy nemali stať ani v histórii vesmíru, sa dejú viac ako raz za život.

Udalosti, ktoré by sa mali stať len raz za život, sa stávajú pravidelne.

To je zaujímavý objav niektorých finančných obchodníkov. A stávkami na tieto udalosti zarábajú miliardy dolárov.

Dôsledne. Ich stávky na katastrofické udalosti sa vyplácajú len vo veľkom, pretože všetci ostatní veria, že tieto udalosti sú buď nemožné alebo extrémne zriedkavé – čo nie sú. Pre každého je rozhodujúce, že tento pohľad sa neobmedzuje len na financie – je to všeobecná pravda vo svete, v ktorom žijeme.

Trhy krachujú. pandémie. Teroristické útoky. Nepokoje. Megapožiare. Superbúrky. Zdá sa, že extrémne, deštruktívne, často smrteľné udalosti sa dejú na celej planéte s väčšou frekvenciou – a väčšou škodou.

Stávajú sa náhle a široko zasahujú. Mrazivo zvráteným výsledkom ich zvyšujúcej sa frekvencie je, že takéto udalosti sa stávajú istými spôsobmi predvídateľnejšie.

Nie sú to čierne labute, ktoré sa z čista jasna zamedú.

Sú to, čo Taleb nazýva šedé labute – ničivé udalosti, ktoré sú až príliš predvídateľné. Taleb tvrdil, že náš čoraz nestabilnejší svet je paradoxným výsledkom snáh ľudstva kontrolovať ho pomocou technológie, kvantitatívnych modelov a všadeprítomnej optimalizácie just-in-time, čo vedie k stále zložitejšej, ľuďmi vybudovanej, krehkej spoločnosti náchylnej na otrasy.

Extrémne udalosti „nevyhnutne pribúdajú v dôsledku zložitosti, vzájomnej závislosti medzi časťami, globalizácie a brutálnej veci nazývanej „efektívnosť“, vďaka ktorej sa ľudia teraz plavia príliš blízko vetra“.

Ako sa globalizácia rozširuje, konektivita sa zrýchľuje. Zložitosť plodí zložitosť a rýchlosť plodí rýchlosť. Sociálne siete šíria správy – a konšpiračné teórie – ako vírus.

To si vyžaduje strategické vedenie

Extrémne udalosti si vyžadujú iný druh vedenia. Nemôžeme očakávať, že sa naše plány naplnia príliš často. Môžeme očakávať, že zasiahne chaos.

Ale mnohé z typov chaosu sú predvídateľné ako typy.

- Extrémne prejavy počasia.
- Nestálosť cien surovín.
- Rozpisy mien.
- Pandémie.
- Sankcie, ich účinky aj odpor.
- Vlastné politické krízy ako Brexit 6. januára a dlhový strop. Počítačový vírus. Prevraty.
- Technologické objavy a vážne narušenia.
- Zlyhania bánk.
- Politické zlyhania.
- Finančné prepady.

To si vyžaduje neustále prehodnocovanie – nepretržitý vývoj scenára – prípravy – rýchlu a primeranú reakciu lídra.

Strategické vedenie je niečo, čo som študoval veľmi skoro. Bol vyvinutý v dôsledku Nixonovho šoku v roku 1971 a konca Bretton Woods so stabilnými výmennými kurzami, keď dolár opustil zlatý štandard, a ropnej krízy o dva roky neskôr v roku 1973. Meny a ropa, ktoré boli stabilné desaťročia sa zrazu stali šoky, ktoré zničili spoločnosti. Dlhodobé plánovanie jednoducho nebolo možné, nie riešenie, za aké sa považovalo. Ani strategické plánovanie nebolo dosť dobré. Bolo potrebné strategické vedenie.

Strategické líderstvo sa neskôr stalo trochu prehliadaným. Len pár ľudí ako profesor Roberto Vassolo v Argentíne sa toho držalo. Potreba strategického vedenia však nikdy nezmizla, pretože extrémne udalosti odvtedy pokračujú. V sedemdesiatych rokoch sme zažili šok z inflácie. Zažili sme extrémne výkyvy dolára.

„Volkerov šok“ sme zažili v 80. rokoch, keď **Paul Volker**, predseda americkej centrálnej banky, zaviedol veľmi vysoké úrokové sadzby a zastavil infláciu. Mali sme pád Berlínskeho múru. Náhle zmiznutie druhej najsilnejšej vojenskej sily sveta, Sovietskeho zväzu, ktoré vodca tejto krajiny nevidel.

Mali sme ázijskú finančnú krízu v 90. rokoch, dotcom bublinu z roku 2000, grécku eurokrízu, hypotekárnu krízu v roku 2008 a globálny kolaps, hospodársku krízu v roku 2020, otrasy v USA 6. januára, vojnu na Ukrajine, sankcie... vyvolalo prudké zvýšenie cien energií a potravín a hroziaci príznaky vojny medzi Taiwanom a západnou Čínou. Alebo čo tak jadrová vojna zahrňajúca USA v Európe alebo východnej Ázii? Čoskoro AI zničí mnoho typov pracovných miest a vytvorí novú globálnu moc pre USA. Zoznam nepredvídaných a prevratných udalostí pokračuje.

Extrémne udalosti sú normálne.

AUTOR: Karsten Riise

[ZDROJ](#)

Překlad: SKS/CZ24.NEWS